

P7_TA-PROV(2012)0228

Azerbajdzsán

Az Európai Parlament 2012. május 23-i állásfoglalása az azerbajdzsáni emberi jogi helyzetről (2012/2654(RSP))

Az Európai Parlament,

- tekintettel az azerbajdzsáni helyzetről szóló, és különösen az emberi jogokra vonatkozó korábbi állásfoglalásaira,
  - tekintettel az EU és Azerbajdzsán közötti társulási megállapodásról folytatott tárgyalásokról szóló, 2012. április 18-i, a Tanácsnak, a Bizottságnak és az Európai Külügyi Szolgálatnak címzett ajánlást tartalmazó állásfoglalására¹,
  - tekintettel az Európai Közösség és Azerbajdzsán közötti, 1999-ben hatályba lépett partnerségi és együttműködési megállapodásra, valamint a korábbi felváltó új társulási megállapodásról a két fél között jelenleg folyó tárgyalásokra,
  - tekintettel az új európai szomszédságpolitika megvalósításáról szóló, az Európai Parlament, a Tanács, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság és a Régiók Bizottsága által kiadott 2012. május 15-i közös közleményre,
  - tekintettel az Azerbajdzsán Köztársaság területén az emberi jogok és a szabadságjogok hatékony védelmének fokozásáról szóló, az ország elnöke által 2011. december 27-én jóváhagyott új nemzeti cselekvési programra,
  - tekintettel eljárási szabályzata 122 cikkének (5) bekezdésére és 110. cikkének (4) bekezdésére,
- A. mivel Azerbajdzsán tevékenyen részt vesz az európai szomszédságpolitikában és a keleti partnerségben, továbbá elkötelezett a demokrácia, az emberi jogok és a jogállamiság – e két kezdeményezés központi elemét képező értékek – tiszteletben tartása mellett, mivel azonban az európai szomszédságpolitikai cselekvési tervben foglalt kötelezettségvállalások ellenére az általános emberi jogi helyzet Azerbajdzsánban az utóbbi néhány évben folyamatosan súlyosbodott, a nem kormányzati szervezetekre és a független médiára egyre nagyobb nyomás nehezedik, őket megfélemlítik, ami mindenre kiható félelmet kelt az ellenzéki oldalon és az emberi jogi jogvédők, valamint a fiatalokkal és a társadalmi hálózatokkal foglalkozó aktivisták körében, és ami a fiatal újságírókat öncenzúrára kényszeríti;
- B. mivel 2012. május 15-én a rendőrség békés tüntetőket oszlatott fel az ország fővárosában, Bakuban, akik azt követelték, hogy a 2012. május 26-án Azerbajdzsánban megrendezendő Eurovíziós Dalfesztivál kezdete előtt bocsássák szabadon a politikai foglyokat; mivel a békés tüntetők erőszakos feloszlása jól jellemzi az azerbajdzsáni hatóságok magatartását, ami nem felel meg az Azerbajdzsán által az Uniónak, valamint az Európa Tanács és az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ) felé tett ígéreteknak;

---

¹ Elfogadott szövegek, P7_TA(2012)0127.

- C. mivel független újságírók, emberi jogi jogvédők és mások, akik véleményüknek próbálnak hangot adni, közérdekű ügyekben tájékozódni kívánnak, vagy kritikával illetik az azerbajdzsáni kormányhatóságokat, támadások, zaklatás, fenyegetés vagy bebörtönzés áldozataivá válnak, amire különösen aggasztó példa Idrak Abbasov és Khadija Ismaylova újságírók esete;
- D. mivel Elnur Mecedli politikai aktivistát és a Népi Front ellenzéki párt tagját május 16-án szabadon engedték;
- E. mivel a Bakuban 2012. május 26-án megrendezésre kerülő 2012-es Eurovíziós Dalfesztivál jó lehetőség lenne Azerbajdzsán számára ahhoz, hogy bebizonyítsa elkötelezettségét a demokrácia és az emberi jogok iránt;
- F. mivel az új ingatlanfejlesztési projektek keretében több száz ingatlant sajátítottak ki átláthatatlan és önkényes módon, és mivel több ezer bakui ingatlan tulajdonosnak kellett emiatt elhagynia – a többek között az Eurovíziós Dalfesztiválnak, és a jövőben majd egyéb rendezvényeknek otthont adó Nemzeti Zászló tér és a bakui Kristálypalota közelében elhelyezkedő – otthonát;
- G. mivel a sajtó és a média szabadságát gyakran lábbal tiporják; mivel a korlátozások nélküli digitális szabadság, ideértve az online kifejezési és gyülekezési szabadságot, a gyakorlatban nem valósul meg;
- H. mivel Azerbajdzsán a 2012–2013-as időszakban az ENSZ Biztonsági tanácsának nem állandó tagja, és elkötelezte magát az ENSZ emberi jogi chartájában foglalt értékek fenntartása mellett;
- I. mivel Azerbajdzsán tagja az Európa Tanácsnak és részes fele az emberi jogok európai egyezményének;
1. felhívja az azerbajdzsáni hatóságokat, hogy azonnal vessenek véget a kifejezés és a gyülekezés szabadságának elfojtására irányuló mindenfajta fellépésnek, mivel ezek nem egyeztethetők össze Azerbajdzsánnak a demokrácia, valamint az emberi jogok és az alapvető szabadságjogok védelme tekintetében vállalt kötelezettségeivel;
  2. elítéli, hogy a rendőrség, valamint a SOCAR állami olajvállalat biztonsági őrői brutálisan bántalmazták Idrak Abbasov újságírót, a Zerkalo napilap újságíróját, a Riporterek Szabadsága és Biztonsága Intézetének munkatársát, amikor az a bakui Sulutapa település házainak lerombolását filmezte;
  3. elítéli a Khadija Ismaylova oknyomozó riporter elleni zsarolási és megfélemlítési kampányt, amire azért került sor, mert megpróbált fényt deríteni Aliyev elnök családjának állítólagos üzleti érdekeltségeire;
  4. említést tesz az azerbajdzsáni hatóságok által jelenleg folytatott, az újságírókat ért támadásokra vonatkozó nyomozásról; felhívja az azerbajdzsáni hatóságokat annak biztosítására, hogy ezen incidensekkel kapcsolatban végezzenek alapos nyomozásokat, és hogy a támadások elkövetőit állítsák bíróság elé;
  5. felhívja az azerbajdzsáni hatóságokat, hogy ne akadályozzák a békés tüntetéseket, és tiltsák meg a rendőrségnek, hogy beleavatkozzon a demonstrációkról tudósító

újságírók munkájába;

6. elítéli az újságírók zaklatását, megfélemlítését, valamint az ellenük és más, véleményüket békés úton kifejezni próbáló személyek ellen alkalmazott erőszakot; felhívja a hatóságokat, hogy azonnal bocsássák szabadon a börtönökből vagy az előzetes letartóztatásból a politikai okokból fogva tartott személyeket, köztük a következő hat újságírót: Anar Bayramli, Ramil Dadashov, Vugar Gonagov, Zaur Guliyev, Aydin Janiyev, Avaz Zeynalli, Bakhtiar Hajiev szociális médiával foglalkozó aktivista, Vidadi Isganderov ügyvéd, nem kormányzati szervezeti vezető; Taleh Khasmammadov emberi jogi aktivista és ügyvéd, valamint a 2011 áprilisi békés tüntetéssel kapcsolatban politikai vádakkal letartóztatott aktivisták;
7. emlékeztet azon álláspontjára, hogy az EU és Azerbajdzsán közötti, jelenleg is tárgyalatársulási megállapodásnak magában kell foglalnia az emberi jogok védelmére és előmozdítására vonatkozó záradékokat és referenciaértékeket – különös tekintettel a média szabadságára és a kifejezés, a gyülekezés és az egyesülés szabadságára vonatkozó jogra – amelyek megfelelnek az Azerbajdzsán alkotmányában foglalt elveknek és jogoknak és az Azerbajdzsán által az Európa Tanácson és az EBESZ-en belül tett kötelezettségvállalásoknak;
8. rokonszenvez a Bakuban megrendezésre kerülő Eurovíziós Dalfesztivál alkalmából elindított „Sing for Democracy” („Énekelj a demokráciáért”) kampány támogatóival és reméli, hogy akciójuk hozzájárul az elengedhetetlen demokratikus reformok megvalósításához és ahhoz, hogy jelentős előrelépéseket érjenek el az ország emberi jogi helyzete tekintetében;
9. aggodalmát fejezi ki a bakui nagy rekonstrukciós tervek kapcsán végrehajtott kilakoltatások és épületlebontások miatt, amelyek részben a küszöbönálló Eurovíziós Dalfesztiválhoz kapcsolódnak; felszólítja az azerbajdzsáni hatóságokat, biztosítsák, hogy Bakuban az új építkezések összhangban legyenek a megfelelő jogszabályokkal és hogy az emberek áttelepítését átlátható jogi folyamatok során hajtsák végre, méltányos kártérítés mellett;
10. üdvözli Elnur Mecedlinek, a Népi Front ellenzéki párt tagjának szabadon bocsátását; felhívja az azerbajdzsáni kormányt, hogy biztosítson vízumot a PACE politikai foglyokért felelős különleges előadója számára annak érdekében, hogy a megbízatásával összhangban az országba látogathasson;
11. felszólítja az azerbajdzsáni hatóságokat, hogy biztosítsa a digitális szabadságjogokat, beleértve az információk és a kommunikáció korlátozásoktól mentes elérhetőségét, amelyek egyetemes jogok, és nélkülözhetetlenek az olyan emberi jogok, mint a szabad véleménynyilvánítás és az információkhoz való hozzáférés gyakorlásához, illetve a közélet átláthatóságának és elszámoltathatóságának biztosításához;
12. felszólítja az azerbajdzsáni hatóságokat, hogy fogadjanak el a becsületsértésről szóló olyan jogszabálytervezetet, amely eltörli a becsületsértésre és rágalmazásra vonatkozó büntetőjogi felelősséget; üdvözli az azerbajdzsáni társadalmon belül e jogszabály elfogadásával kapcsolatos vitát, az EBESZ-szel e téren megvalósuló együttműködést és az azerbajdzsáni hatóságok azon szándékát, hogy az év végéig elfogadják a jogszabálytervezetet;

13. felszólítja az azerbajdzsáni hatóságokat, hogy a választójogról, a gyülekezés szabadságáról, az egyesülés szabadságáról és a média szabadságáról szóló jogszabályokat igazítsák hozzá a nemzetközi normákhoz, és biztosítsák azok maradéktalan végrehajtását;
14. sürgeti az azerbajdzsáni hatóságokat, hogy fokozzák erőfeszítéseiket az igazságszolgáltatási rendszer minden téren történő megreformálása érdekében: a büntetőeljárások, a tárgyalások, az ítélelhozatal, a fogva tartás és a fellebbezés területén;
15. felszólítja az azerbajdzsáni hatóságokat, hogy hajtsák végre az Emberi Jogok Európai Bírósága Azerbajdzsánra vonatkozó ítéleteit;
16. kéri az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjét/az Európai Bizottság alelnökét, a Tanácsot és a Bizottságot, hogy az Eurovíziós Dalfesztivált követően szoroson kövessék nyomon az emberi jogokkal és alapvető szabadságjogokkal kapcsolatos helyzetet Azerbajdzsánban; kéri a Tanácsot, hogy fontolja meg célzott szankciók bevezetését azokkal szemben, akik az emberi jogok megsértéséért felelősek, amennyiben e jogsértések nem szűnnek meg;
17. határozottan elítéli a radikális iszlamista csoportok és egyének által hangoztatott fenyegetéseket, amelyek a küszöbönálló Eurovíziós Dalfesztivál résztvevői ellen irányulnak, különösen pedig azok ellen, akik az LMBT közösséghez tartoznak; határozottan támogatja Azerbajdzsán szekuláris jellegét és a külpolitikai irányultság szabad megválasztását;
18. határozottan elítéli a terrorizmus minden formáját és mindenfajta megjelenését, továbbá nagyra értékeli Azerbajdzsán terrorizmus és szélsőséges nézetek elleni harchoz való hozzájárulását mind regionális mind nemzetközi szinten;
19. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, az EKSZ-nek, Azerbajdzsáni Köztársaság és az uniós tagállamok kormányának és parlamentjének és az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának.